
NAVODILA ZA GEOGRAFSKO RAZISKOVALNO DELO MLADIH

Metka Špcs*

V tokratni številki Geografskega obzornika objavljamo zajetno število napotkov oziroma navodil za geografsko raziskovalno delo. Namenjena so predvsem mladim raziskovalcem, ki delajo prve radovedne korake v svet znanosti pa tudi njihovim mentorjem, ki jim večkrat zmanjka idej, hrabrosti in tudi volje, da bi mlade usmerjali k samostojnemu razmišljanju in raziskovanju, v to koristno in prijetno, a zahtevno dejavnost, ki je le posredno vezana na obvezne šolske programe. Navodila bodo s pridom uporabljali dijaki, ki se želijo s svojimi raziskavami odzvati na vsakoletne razpise gibanja "Znanost mladini" oziroma na podobna občinska in regijska srečanja, koristila pa bodo verjetno tudi mentorjem geografskih krožkov oziroma ostalih šolskih aktivnosti. Večji del predlogov je sestavljenih tako, da bo mladim in mentorjem nudil le osnovno oporo pri raziskovalnem delu in upamo, da s tem ne bomo omejevali inovativnih, samostojnih, samosvojih raziskav, s katerimi so se že doslej mladi večkrat izkazali. Dosedanje izkušnje so pokazale, da so mladi raziskovalci najuspešnejši pri proučevanju domačega kraja oziroma pokrajine, zato tudi s pričujočimi navodili vzpodbujamo prav tovrstne raziskave.

Navodila za raziskovalno delo so pripravili sodelavci Inštituta za geografijo Univerze, Geografskega inštituta Antona Malika, Oddelka za geografijo Filozofske fakultete, ki so poleg tega tudi pripravljeni pomagati z dodatnimi napotki in pojasnili. Upamo, da bodo pripravljena navodila vzpodbudila veliko mentorjev in mladih, da bodo začeli malo drugače spoznavati svoje okolje in razmišljati o pojavih in se morda le odločili za samostojno raziskavo. Vendar pa naj to ne bo le privilegij odličnjakov in "malih genijev", svoje okolje in pojave v njem znajo prav dobro opazovati tudi "povprečni učenci", zgodnje privajanje na samostojno delo, razmišljanje in inovativnost pa bo koristila vsem, ne le potencialnim znanstvenikom.

Uporabnike navodil pa tudi pozivamo, da nam sporočijo, kakšna je njihova uporabna vrednost, morebitne pripombe in želje in če bi kazalo tudi v bodoče na tak način pomagati mladim raziskovalcem.

NEKAJ OSNOVNIH NAVODIL ZA SESTAVO NALOGE

TEHNIČNA OZIROMA OBLIKOVNA STRAN NALOG

Prva stran nalog naj obvezno vsebuje naslednje podatke:

1. Naslov naloge
2. Ime in priimek avtorja ali avtorjev ter razred
3. Šola (kraj in uradni naziv)
4. Kraj in datum sestave naloge
5. Ime in priimek mentorja

* mag., Inštitut za geografijo Univerze v Ljubljani,
Trg francoske revolucije 7, Ljubljana.

Na drugi strani naloge naj bodo podatki, kaj naloga obsega:

1. Obseg teksta (število strani)
2. Število in vrsta prilog, npr. 20 anket, 17 fotografij itd.
3. Posebej naj bo označeno, če je naloga v več mapah oziroma če so npr. nalogi priložene karte v rolah ipd.

Na tretji strani naj bo kazalo vsebine z označenimi stranmi.

● Naloga mora imeti strani paginirane. Če so risbe in druge ilustracije med tekstom, naj bodo tudi te paginirane enako kot tekst, torej ne z lastno paginacijo ali celo z rimskimi številkami oziroma črkami.

● Če pa so risbe in druge ilustracije same zase, torej kot priloge, naj imajo lastno paginacijo s seznamom na prvi strani.

VSEBINSKA STRAN NALOGE

1. V prvem poglavju naj bo prikazan namen oziroma cilj, ki si ga je raziskava zastavila (zadošča odstavek ali polovica strani)

2. V drugem poglavju naj bodo prikazani načini, s katerim se skuša cilj naloge doseči. Gre za krajši prikaz metod (npr. na osnovi literature, statističnega gradiva, anketiranja, terenskega dela sploh, na osnovi že sestavljenih navodil, z metodo primerjave itd.).

3. Naloga naj ima zaključek oziroma pov-

zetek glavnih rezultatov, ki jih je dosegla. Najboljši je strnjeni prikaz po točkah. V zaključku naj bo povedano, katera vprašanja so ostala še odprta.

4. Naloga naj bo jezikovno neoporečna.

5. Naloga mora dokazati obvladanje osnovne tehnike raziskovalnega dela - to je ustrezno citiranje virov, kritična obravnava podatkov, opredelitev odprtih vprašanj, izvajanja brez protislovij ipd. V nalogi mora biti predvsem jasno, kaj je ozveto od drugod in kaj je lastni prispevek avtorjev. V tem so še vedno metodološke pomanjkljivosti marsikatere naloge.

6. Na koncu teksta je obvezen seznam virov, in sicer posebej

- a) objavljenih (tiskanih),
- b) neobjavljenih (različnih elaboratov),
- c) podatkov ustanov, posameznikov itd.
- d) med vire spada seveda tudi kartografsko in drugo gradivo.

Seznam literature mora obsegati ime in priimek avtorja, naslov dela, naslov knjige ali revije, kjer je delo objavljeno, številka in letnica izdaje in po možnosti tudi strani, odkoder so neposredno povzeti podatki.

7. V nalogi naj bo ustrezno razmerje med:

- a) tekstom (to je prikazom in obravnavo podatkov),
- b) gradivom (statistični, anketni in drugi podatki) ter
- c) kartografskimi in drugimi prilogami.